

14. *Марксмен Р.* Шерехова діалектика. До дискусії про Косачеву повість “Еней та життя інших” // *Неділя*. – Ашафенбург, 1948. – Ч. 145. – 17 жовтня. – С. 4, 7.
15. *Павличко С.* Дискурс модернізму в українській літературі. – 2 вид., переробл. і доп. – К., 1999. – 447 с.
16. *Романов С.* Юрій Косач – письменник у третьому поколінні славетної родини // *Науковий вісник ВДУ*. – Луцьк, 1999. – Ч. 15. – С. 62 – 65.
17. *Улас Самчук* виїхав до Канади // *Неділя*. – Ашафенбург, 1948. – Ч. 146. – 24 жовтня. – С. 5.
18. *Шерех Ю.* МУР і я в МУРі. Сторінки зі спогадів: Матеріали до історії української еміграційної літератури // *Пороги і запоріжжя. Література. Мистецтво. Ідеологія: Збір. тв.: У 3 т. – Х., 1998. – Т. 1. – С. 297 – 323.*
19. *Пі з'їзд МУР-у* // *Неділя*. – Ашафенбург, 1947. – Ч. 62. – 24 лютого. – С. 2, – Ч. 63. – 2 квітня. – С. 4.
20. *Zawdaniem* súčasnej literatúrnej krútky bude prysväczena czerhova konferencija MUR // *Неділя*. – Ашафенбург, 1946. – Ч. 40. – 22 вересня. – С. 2.
21. *Narad* na rymennyka Bahrjanoho // *Неділя*. – Ашафенбург, 1946. – Ч. 39. – 15 вересня. – С. 1.

М. Рівне

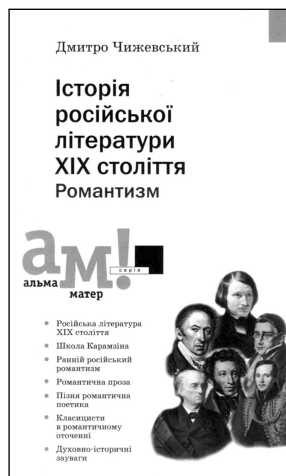
Наші презентації

Дмитро Чижевський. Історія російської літератури. Романтизм: Навчальне видання. – Київ: ВЦ “Академія”, 2009. – 216 с.

Дмитро Чижевський уважав, що стильове прочитання літературного твору – найближчий шлях до розуміння його естетичної вартості. Таку методологію він застосував і у своїй “Історії російської літератури. Романтизм”, що вийшла німецькою мовою в Мюнхені 1964 року. У перекладі українською нині її видано вперше. Це багато в чому не той погляд на російську літературу, який відомий кільком поколінням українців (та й росіян) із трактування її соцреалістичними “Історіями російської літератури”. Автор постає в книжці не заангажованим жодними ідеологічними догмами. Він трактує російську літературу як самобутній художній феномен, який, проте, перебував у дуже очевидній залежності від інших літератур. На думку Д. Чижевського, “вікно в Європу” російська література прорубала тільки в епоху романтизму. Ця епоха народила ціле гроно поетичних талантів, які не були, наприклад, “пушкінською плеядою”, але які пройшли “школу Карамзіна” й зазнали, зокрема, двох “байронічних впливів”. У прозі виняткову роль у цей час відіграла творчість М. Гоголя, яка визначила розвиток цього жанру на кілька майбутніх десятиліть. Відома “натуральна школа”, вважає Д. Чижевський, не була реалізмом, а вершин романтичної поезії досягали не стільки О. Пушкін чи Ю. Лермонтов, скільки такі автори, як Є. Баратинський чи Ф. Тютчев, яких по-справжньому зрозуміли й по-новому відкрили для літератури тільки символісти (модерністи) початку ХХ ст.

Є в книжці і низка “незвичних” для соцреалістичного слуху міркувань (“В. Белінський мало розумівся на поезії...” тощо), але які не можна пропускати повз увагу.

Переклад книги з німецької мови здійснила Олеся Костюк; науковий проект, фахове редактування й передмова Михайла Наєнка.

велике, дитяче і старече, чуттєво-емоційне і абстрактне, адаптуватись до діаметрально відмінних умов, не зраджуючи себе. Наші стосунки не були ані службовими, ані викладацько-студентськими, а тому були вільними від типових для таких випадків упереджень і прогнозованих моделей; маю сміливість сказати – неповторними в тому сенсі, що було в його ставленні до мене щось і батьківське й дитяче водночас. Символічними стали й речі, що потрапили до мене після його смерті: крім згаданого двотомника мемуарів, іще м'яка іграшка – совенятко, символ мудрості, у випускному університетському кашкеті...

Я вдячна долі за шанс зустрітись й бути тривалий час присутньою в житті такої людини. Довго ця частина минулого не аналізувалася саме через острах викривити, не спромогтися передати справжніх взаємин, натомість потрапити в пастку стереотипів. Цього найбільше уникав Шевельов, написавши: "Якщо минуле хоче промовляти до сьогодні, воно має говорити своїм власним голосом, інакше ноти будуть фальшивими" [7, 11]. Маю надію, що фальшивих нот у цих спогадах немає...

ЛІТЕРАТУРА

1. Гройс Б. Утопия и обмен. – М., 1993.
2. Жулинський М. Українська духовна атмосфера за інтелектуальним барометром Юрія Шевельова // Слово і Час. – 2008. – № 12.
3. Шевельов Ю. Из спостережень над мовою сучасної поезії: Дисертація на здобуття ученого ступеня кандидата філологічних наук / Харк. Держ. Ун-т. – Харків, 1939.
4. Шевельов Ю. Исторична фонологія української мови / Пер. С.Вакуленка, А.Даниленка. – Харків, 2002.
5. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900–1941): Стан і статус. – [Б. м.,] 1987.
6. Шевельов (Шерех) Ю.В. Я – мене – мені... (і довкруги): Спогади. – Харків – Нью Йорк, 2001.
7. Шерех Ю. Друга черга. – [Б. м.,] 1978.
8. Юрій Володимирович Шевельов (Юрій Шерех): Матеріали до бібліографії / Упорядники А. Даниленко і Л. Чабан. – Нью Йорк, 1998.
9. Shevelov G. A Prehistory of Slavic: The Historical Phonology of Common Slavic. Heidelberg: Carl Winter Universitätsverlag, 1964. Columbia Slavic Studies, New York, 1965.

Наші презентації

В. В. Янцен. Неизвестный Чижевский. Обзор неопубликованных трудов: Научное издание. – Санкт-Петербург: Издательство РХГА, 2008. – 162 с.

Володимир Янцен – відомий у Росії та в Німеччині славіст-філософ. Протягом тривалого часу він займається, зокрема, вивченням архіву Дмитра Чижевського, який зосереджений переважно у двох університетських містах Німеччини – Галле і Гейдельберга. Для книжки "Неизвестный Чижевский" В. Янцен опрацював лише незначну частину того архіву, зосередивши головну увагу переважно на нездійснених задумах ученого. Серед таких, зокрема, його намір створити монографії про творчість М. Гоголя і Ф. Достоєвського, які ментально (кожен по-своєму, звичайно) були пов'язані з Україною. Про них Д. Чижевський опублікував лише окремі статті, а думками про можливі монографії поділився в листуванні з відомими в європейській науці філософами й літературознавцями. Частина презентованої книжки стосується й інших українських зацікавлень Д. Чижевського, зокрема його роботи над монографією про філософську спадщину Г. Сковороди.

